

”Messu monilla mausteilla”

Jumalanpalvelusta vietetään nykyään monin eri muodoin. On esimerkiksi perhemessua, Mukulamessua, Pop-messua, Hiljaisuuden messua ja Tuomasmessua.

Suomessa yksi tunnetuimmista erityismessuista on sanoittaja-säveltäjäkaksikko **Anna-Mari Kaskisen** ja **Pekka Simojoen** 1980-luvulla luoma Afrikkalainen gospel-messu. Se sai alkunsa nuorten Lähetysjuhille tilatusta iltahartaudesta. Eri-tyisjumalanpalveluksia ovat myös kirkkovouden juhla-aikojen jumalanpalvelukset ja koulujumalanpalvelukset. Joulun ja pääsiäisen aikaan vietetään niihin liittyviä erityisjumalanpalveluksia.

Nuorten jumalanpalveluksiin kuuluu usein virsien lisäksi gospelmusiikkia. Jumalanpalvelus toteutetaan rennommalla otteella, ja saarna on lyhyt. Nuoret ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa esimerkiksi musiikkia ja esirukouksia.

Yhteisöllisyyttä väljissä puitteissa

Hyvinkään seurakunnan määräaikainen projektipappi **Marko Huhtala** näkee, että erityismessujen tarkoitus ei ole viedä kello kymmenen messun asemaa, joka varmasti on monelle tärkeä ja merkittävä, vaan täydentää sitä.

– Erityismessut eivät saa olla henkilökeskeisiä ja individualismin ilmentymiä, vaan niissä täytyy olla Kristus-keskeisyys ja avoimuus, Marko Huhtala toteaa.

Itse asiassa luterilaisen kirkon perusasiakirjakin antaa Huhtalan mukaan jumalanpalveluksen vietoille väljät puitteet.

– Augsburgin tunnustuksessa sanotaan, että messua voi viettää monella eri tavalla: ”Kristillisen seurakunnan todelliseksi yhteydeksi ei siis ole välttämätöntä, että kaikkialla noudatetaan yhdenmukaisia ihmisten järjestämiä jumalanpalvelusmuotoja...” (Suomen ev.lut. kirkon Tunnustuskirjat, 1948, s. 27 kappale 7).

Huhtala on sitä mieltä, että nykypäivän ihminen ei halua olla pelkästään päältäkatsoja jumalanpalveluksessaan. Samoin kuin kaikessa yhteiselämässä ihmiset odottavat yhteiseltä kokoontumiselta yhteisöllistä vuorovaikutteisuutta.

– Seurakuntalainen ei ole messussa yleisöä, vaan osana yhteisöä ja seurakunta on olemukseltaan jumalanpalvelusyhteisö. Miksi erityismessuja kaikilla mausteilla on nykyään alkanut ilmetä johtuu siitä, että ihmiset kaipaavat tässä ajassa kiinni olevaa musiikkia, kieltä ja yhdessä olemista. Seurakunnan yhteiselämästä löytyy ihanne Uudesta testamentista. Sitä kuvataan Apostolien teoissa luvussa kaksi.

Uusi voikin olla vanhaa

Huhtalan mukaan erityismessut ovat liittymistä kirkon vuosituhantiseen perinteeseen ja niissä voi olla elementtejä hyvinkin kaukaa.

– Kun joskus ajatellaan kaiken olevan uutta, osoittautuikin että kyse on asioista, jotka olivat käytössä jo alkukirkon aikana. Messu rakentuu ehtoollisen, sananselityksen, uskontunnustuksen, Isä meidän -rukouksen ja Herran siunauksen ympärille, Huhtala painottaa.

– Täytyy muistaa, että kristinusko on joutunut tuomaan sanomansa aina vallitsevaan kulttuuriin. Alkujaan ensin juutalaiseen ja kreikkalaiseen kulttuuriin. Tämän voimme lukea Uuden testamentin sivuilta. Nykyisin vieläkin monet kirkon toiminnot ja periaatteet perustuvat siihen, että kristinusko tuotiin suomalaiseen maatalouskulttuuriin. Maailma muuttuu, mutta sanoma ei muutu.

Koko perheen Tuomasmessu lähti käyntiin ilmaisella soppatykkiruokailulla Hyvinkään kirkon edustalla. Hernekeitto maistui ja sitä riitti vielä kotiinkin vietäväksi.

Messu tutuksi 5

Otto Arola ja Kaisa Kahra kokivat Koko perheen Tuomasmessun omakseen.

Elinvoimainen seurakunta

Marko Huhtala kertoo maailman suurimman seurakuntatutkimuksen osoittaneen, että oleellisena seurakunnan laatutekijöinä ovat innoittava jumalanpalvelus sekä yhteisölliset elementit.

– Mielestäni Tukholman Clara-kirkon kirk-

koherra **Carl-Erik Sahlbergin** esiin tuomat kirkon vanhat totuudet antavat hyvää pohjaa mietittäessä messua ja sen yhteisöllisyyttä.

Sahlbergin mukaan elinvoimainen kirkko on avoin kaikille, se välittää ja pitää huolta ihmisistä ja siinä vallitsee rakkaudellinen yhteys. Lisäksi elinvoimainen kirkko julistaa Kristusta, se tunnustetaan sen jäsenten elämäntavasta ja se on valmis kärsimään asianpuolesta. Elinvoimainen kirkko rukoilee, vapaaehtoiset kantavat siinä vastuuta ja se

elää Pyhän Hengen voimasta.

– On hyvä muistaa, että jumalanpalveluksessa ihmiset voivat olla erilaisissa tunneloissa. He saattavat esimerkiksi olla surullisena läheisen menetyksen vuoksi tai iloisena uudesta työpaikasta pitkän työttömyyden jälkeen. Yhteisöllinen jumalanpalvelus voi hoitaa ihmisiä kokonaisvaltaisesti. Yhdessä jaetaan toisten surut ja ilot, Marko Huhtala sanoo.

Jorma Ersta

Armeijalomalla messutunnelmaan

Sunnuntaina 14. lokakuuta Hyvinkään kirkossa vietettiin Koko perheen Tuomasmessua. Messuun osallistui kaiken ikäisiä ihmisiä. Mukana olivat myös Vihdistä kotoisin oleva **Otto Arola**, joka suorittaa varusmiespalvelusta Upinniemessä ja Helsingin teologisessa tiedekunnassa opiskeleva **Kaisa Kahra**.

Mitä piditte Koko perheen Tuomasmessusta?

– Ihan hyvältä se tuntui. Olen ollut Tuomasmessuissa Hyvinkäällä Vanhassa kirkossa ja Agricolan kirkossa Helsingissä. Tämä oli enemmän Agricolan messun kaltainen. Tykkään erityismessuista ja erityisesti Tuomas-

messusta, siinä on rento meininki. Tuomas-kuoro on myös tosi hyvä. Olin keväällä Töölön kirkossa reggae-messussa. Siellä oli mukana Katajainen kansa -niminen reggae-bändi, joka soitti omia kappaleita ja virsiä sovitettuina reggae-tyyliin. (KK)

– Kyllä tykkäsin kovasti, vaikka varusmiespalvelu on tässä vähän voimia syönytkin. Messussa oli rento tunnelma, se sopii hyvin iltakirkkoon. Varsinkin kun on lomalla armeijasta tuntuu hyvältä tällainen jumalanpalvelus. Tässä pääsee hyvin tunnelmaan. Armeijassa tutuksi on tullut kenttämessu. (OA)

Jorma Ersta

Diakoniatyöntekijä Maria Kahra vastaa Koko perheen Tuomasmessun vapaaehtoisten hankkimisesta ja kolehtina kerättyjen kuivaelintarvikkeiden jakelusta.

Messussa sytyttiin kynttilöitä esirukousalttareilla.